

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 31. oktober 2018

Sag 45/2018

Advokat A kærer Vestre Landsrets salærfastsættelse i sagen:

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat A)

I tidligere instans er truffet beslutning af Vestre Landsrets 16. afdeling den 3. oktober 2017.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Jens Peter Christensen, Lars Hjortnæs og Jan Schans Christensen.

Påstande

Kærende, advokat A, har nedlagt påstand om, at salæret forhøjes med 10.200 kr. med tillæg af moms, samt at han tilkendes yderligere 1.807,36 kr. med tillæg af moms i kørselsgodtgørelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

T blev i byretten dømt for bl.a. voldtægt.

I forbindelse med ankesagen blev advokat A beskikket af landsretten som ny forsvarer for T.

Landsretten tillagde efter ankesagens afslutning ved retsbog af 3. oktober 2017 advokat A et salær på 42.360 kr. med tillæg af moms og kørselsgodtgørelse på 762,48 kr. med tillæg af moms. I retsbogen hedder det om salærfastsættelsen bl.a.:

”Forsvareren, advokat A, er beskikket uden rejseforbehold. T har været indsat i arresten i Nykøbing Mors, der ligger i Holstebro retskreds, hvor advokat A har advokatkontor. Der ydes herefter ikke salær for rejsetid og kørselsgodtgørelse til arresten i Nykøbing Mors.”

Ved brev af 5. oktober 2017 anmodede advokat A Vestre Landsret om at ændre deres afgørelse, således at han blev tilkendt salær for rejsetid og kørselsgodtgørelse for fire arrestbesøg hos tiltalte i Nykøbing Mors.

I Vestre Landsrets retsbog af 24. oktober 2017 hedder det bl.a.:

”Beneficerede advokater er omfattet af forbeholdet efter retsplejelovens § 333, stk. 1, 2. pkt., bortset fra de advokater, der af Justitsministeriet har fået ophævet rejseforbeholdet, fordi de i forbindelse med retskredsreformen fik en væsentlig udvidelse af det geografiske område, for hvilket de var beskikket.

Forbeholdet efter retsplejelovens § 333, stk. 1, 2. pkt., medfører, at der ikke tillægges salær eller godtgørelse for rejseudgifter ved transport indenfor retskredsen.”

Vestre Landsret anmodede i forlængelse heraf advokat A om at oplyse, om han af Justitsministeriet havde fået ophævet rejseforbeholdet.

Ved brev af 26. oktober 2017 oplyste advokat A, at dette ikke var tilfældet.

Ved retsbog af 16. november 2017 fandt Vestre Landsret herefter ikke grundlag for at tilkende advokat A salær for rejsetid og kørselsgodtgørelse i forbindelse med arrestbesøgene.

Retsgrundlag

Retsplejelovens § 741, stk. 1, lyder således:

”Der tilkommer den offentlige forsvarer vederlag af statskassen, herunder godtgørelse for rejseudgifter, som han med føje har haft i forbindelse med hvervet. Bestemmelserne i § 333, stk. 1, 2. pkt., og § 334, stk. 3 og 5, finder tilsvarende anvendelse.”

Den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 333, stk. 1, lyder således:

”For hver ret antager justitsministeren et passende antal advokater til at udføre sager for parter, der har fri proces, eller for hvem der i øvrigt beskikkes en advokat efter reglerne i denne lov. Justitsministeren kan ved antagelse af en advokat ved en byret bestemme, at der ikke skal tilkomme den pågældende godtgørelse for rejseudgifter ved møde inden for retskredsen.”

Anbringender

Advokat A har anført navnlig, at arrestbesøgene har været nødvendige for en forsvarlig varetagelse af forsvarerhvervet.

Landsrettens kendelse er i strid med landsrettens praksis, jf. herved f.eks. Vestre Landsrets kendelse af 18. juni 2015, hvor der i en lignende situation blev tilkendt ham salær for den rejsetid, han havde haft i forbindelse med arrestbesøg i Nykøbing Mors.

Retsplejelovens § 333, stk. 1, 2. pkt., regulerer ikke en forsvarers adgang til salær i sager, der behandles ved landsretten.

Ved at undlade at tilkende ham salær for rejsetiden til og fra arresten i Nykøbing Mors har landsretten reelt givet ham rejseforbehold til en bestemt arrest. Der er en grundlæggende forskel på, om et rejseforbehold relaterer sig til en bestemt ret eller til en bestemt arrest.

Det vil være konkurrenceforvridende – særligt henset til de betydelige forskelle mellem retskredsenes geografiske størrelse – hvis en forsvarer ikke honoreres for befordringstiden til arrestbesøg, når arresten er beliggende i den retskreds, hvorfra forsvareren driver sin virksomhed.

Det vil være ulogisk, hvis han nægtes salær for rejsetiden til arresten i Nykøbing Mors med den begrundelse, at arresten er beliggende i den retskreds, hvorfra han driver sin virksomhed, når realiteten er, at distancen til arresten i Herning, Ringkøbing og Viborg, der ligger uden for denne retskreds, er kortere end distancen til arresten i Nykøbing Mors.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det ved afgørelse af, om der er grundlag for yderligere salær til advokat A, på den ene side må tillægges betydning, at advokat A ved politi- og domstolsreformen i 2006 ikke fik ophævet sit rejseforbehold af Justitsministeriet. Udgangspunktet må derfor være, at han ikke skal godtgøres for rejseudgifter inden for retskredsen, jf. retsplejelovens § 333, stk. 1, 2. pkt.

På den anden side giver bestemmelsens ordlyd og forarbejder anledning til tvivl om, hvorvidt bestemmelsen gælder behandlingen af straffesager for landsretterne og Højesteret.

Højesterets begrundelse og resultat

Den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 333, stk. 1, 2. pkt., finder efter sin ordlyd anvendelse ved antagelse af en advokat ved en byret, og Højesteret finder, at salæret til advokat A som beskikket forsvarer ved landsretten må fastsættes efter bestemmelsen i retsplejelovens § 741, stk. 1, 1. pkt.

Højesteret finder, at de rejseudgifter i forbindelse med forsvarerhvervet, som advokat A ønsker godtgjort, må antages at være afholdt med føje.

Advokat As salær skal herefter forhøjes med 10.200 kr. med tillæg af moms, og kørselsgodtgørelsen skal forhøjes med 1.807,36 kr. med tillæg af moms.

Thi bestemmes:

Landsrettens afgørelse ændres således, at salæret og kørselsgodtgørelsen til den beskikkede forsvarer, advokat A, forhøjes med henholdsvis 10.200 kr. med tillæg af moms og 1.807,36 kr. med tillæg af moms.